

Ola Hollum

Griniveien 31
0756 Oslo

Oslo, 15. januar 2010

Arbeidsdepartementet
Postboks 8019 Dep

0030 Oslo Dep

Høring om oppfølging av avtale om tjenestepensjon og AFP i offentlig sektor

Jeg er blitt kjent med at FAD har på høring oppfølging av avtale om tjenestepensjon og AFP i offentlig sektor.

Da organisasjonene inngikk avtale ble det ikke lagt opp til at medlemmene kunne uttale seg (via uravstemming eller på annen måte) til tross for store betydningen den framforhandlede avtale har, og vil ha, for medlemmene.

Som mangeårig ansatt i staten føler jeg derfor sterkt behov for å gjøre kjent mitt synspunkt på noen områder.

"Individuell garantiordning" - § 24 a

I den inngåtte avtalen med organisasjonene er det lagt opp til en "individuell" garanti for personer med mindre enn 15 år igjen til 67 års alder pr 1.1.2011. Garantien gjelder derfor dem med fødselsår 1958 eller tidligere. Dette er inntatt i § 24 a.

Etter min oppfatning kan allerede opparbeidede pensjonsrettigheter ikke fjernes, jfr Grunnlovens paragraf om tilbakevirkende kraft. Utgangspunktet for den avtale som partene inngikk synes også å være at det ble lagt til grunn eksistensen av et grunnlovsvernet av opparbeidede rettigheter.

Opparbeidelsen av rettighetene er knyttet til arbeidsforhold og tjenestetid. Å knytte vernet av en allerede opparbeidet rettighet til fødselsår kan vanskelig begrunnes ut fra Grunnlovens bestemmelser.

Realitetene i den foreslåtte § 24 a er at det ikke er noe grunnlovsvernet for rettighetene til de som er født i 1959 eller senere. Samme rettighet opparbeidet på samme tid blir som en konsekvens i loven underlagt ulik grunnlovsmessig beskyttelse. Dette er en klar – og usaklig – forskjellsbehandling basert utelukkende på alder. Stortingets forutsetning om vern av

rettigheter kan heller ikke tas til inntekt for at samme rettigheter skal ha ulikt vern avhengig av fødselsår.

Mulighet for å kompensere for levealdersjustering

Stortinget har lagt til grunn at det skal være mulig å oppnå 66% av sluttlønn som pensjon.

Stortinget uttalte:

"Tjenestepensjon tilsvarende to tredjedeler av sluttlønn i offentlig sektor (bruttoordninger) videreføres"

Departementet hevder at arbeidstaker kan kompensere for levealdersjusteringen ved å stå i arbeid ut over 67 år og dermed oppnå 66% av sluttlønn som pensjon (side 8). Det er ikke foreslått endring i øvre aldersgrense, som ligger fast på 70 år, i forhold til ny folketrygde som har 75 år som øvre uttaksalder.

Arbeidstakere i staten har ingen garanti for at de foreslåtte endringer gjør det mulig å oppnå 66% av sluttlønn, da endringer i levealdersjusteringene ikke er kjente, og ligger fram, og til dels langt fram i tid, og uttaksperioden er betydelig kortere i tjenestepensjonsordningen enn i ny folketrygd. Det er derfor ikke dekkende å hevde at dette er mulig. Pr. dags dato er det korrekte at det er "uvisst" om det foreslåtte system sikrer at 66% av pensjonsgrunnlaget kan oppnås, og dermed om Stortingets forutsetning er innfridd.

På bakgrunn av Stortingets uttalelse om å opprettholde 66% som mulig pensjonsgrad må det derfor inntas en sikringsbestemmelse (forslagsvis i § 24) som reflekterer den uttalte forutsetningen, selv om detaljer kan utarbeides i forskrift dersom det blir aktuelt.

Med hilsen

Ola Hollum